

RADOVI UDK UDK 37.091.8-055.1:159.955-047.37(497.4+497.523Varaždin)
Zavoda za znanstveni rad Izvorni znanstveni članak
HAZU Varaždin Original Scientific Paper

.....
VLADIMIR HUZZAN Primljeno: 05. 02. 2025.
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti Prihvaćeno: 16. 04. 2025.
Zavod za znanstveni rad u Varaždinu DOI: <https://dx.doi.org/10.21857/y26kecdnk9>
vhuzjan@gmail.com

ŠTO VARAŽDINSKI MATURANTI ZNAJU I MISLE O SLOVENCIMA I SLOVENIJI?

U ovome radu autor je prikazao rezultate istraživanja među varaždinskim maturantima o njihovom općem znanju i stavu o Sloveniji i Slovencima. Istraživanje je provedeno u svibnju 2024. preko *Google forms* aplikacije, a anketa se sastojala od 15 pitanja podijeljenih u nekoliko grupa. U anketi je sudjelovalo 325 varaždinskih maturanata, a rezultati istraživanja pokazuju da u većini slučajeva varaždinski maturanti ne znaju gotovo ništa o Sloveniji i Slovencima. Uzevši u obzir višestoljetne dobrosusjedske odnose Hrvata i Slovenaca te međusobni suodnos, suvremeno doba donijelo je vrijeme slabog poznavanja susjeda. Sa strane varaždinskih maturanata interakcija je minimalna, a o razlozima se može nagađati.

Ključne riječi: Varaždin; Hrvatska; Slovenija; Slovenci; maturanti; interkulturalnost; stereotipi; znanje.

1. UVOD

U hrvatskim medijima pojavljuju se povremeno novinski članci u kojima se uspoređuju Slovenija i Hrvatska gdje je Slovenija češće prikazana kao uspješnija npr. "Zašto se Slovenci smatraju kulturnijima i naprednijima od Hrvata?",¹ "Zašto je Slovenija bolja od nas?",² "(...) Zašto Slovenci ostaju, a Hrvati odlaze iz zemlje",³

¹ Zašto se Slovenci smatraju kulturnijima i naprednijima od Hrvata?
<https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/zasto-se-slovenci-smatraju-kulturnijima-i-naprednijima-od-hrvata-20150613> (pristup 12. srpnja 2024.).

² Zašto je Slovenija bolja od nas?

"Iako manja od Hrvatske, Slovenija je uređenija i naprednija, s boljim statusom u EU",⁴ zatim "Napredniji smo od svih država (bivše op. a.) SFRJ, osim Slovenije, ali ne i od drugih postkomunističkih zemalja",⁵ ili "Slovenija među najprosperitetnijim državama EU-a, u Hrvatskoj druga priča"⁶ odnosno "Imali su viziju razvoja, manje su korumpirani. Slovenija je bolja od nas jer nema strančarenja"⁷ i drugo. Primjera ima više, ali je ovo sasvim dovoljno da se stekne opći uvid.

Cilj ovog istraživanja je vidjeti kako varaždinski maturanti doživljavaju taj odnos između Hrvatske i Slovenije? Imaju li oni vrijednosni sustav koja je zemlja uspješnija i koja su im mjerila te u konačnici - koliko zapravo poznaju susjede Slovence, njihovu povijest, kulturu, pop-kulturu, prirodu i gospodarstvo.

Zašto se o tome pitalo varaždinske maturante? Zato što su na pragu punoljetnosti ili su već punoljetni, a rođeni su otprilike u vrijeme dok je Republika Hrvatska započela pregovore s Europskom unijom o pristupanju. Dakle, ne nose teret ideja, problema ili predrasuda zajedničkog života u nekadašnjoj jugoslavenskoj federaciji te su time dobra dobna skupina za ovakav istraživački rad. No, odmah na početku treba naglasiti da su i slovenski maturanti iz srednjih škola u Ptuj i Mariboru bili pozvani na sudjelovanje u istraživanju – koliko dobro poznaju Hrvate i Hrvatsku, ali se ni jedna škola nije odazvala. Više o tome kasnije u tekstu.⁸

2. O DOSADAŠNJIM ISTRAŽIVANJIMA

Istraživanje ovakve teme do sada nije napravljeno, no ovezama Hrvata i Slovenaca na tlu sjeverne Hrvatske jest. Naime, višestoljetni suživot uz ili u relativnoj blizini

<https://www.vecernji.hr/vijesti/imali-su-viziju-razvoja-manje-su-korumpirani-slovenija-je-bolja-od-nas-jer-nema-strancarenja-1328462> (pristup 12. srpnja 2024.).

³ Analiziramo zašto Slovenci ostaju, a Hrvati odlaze iz zemlje

<https://www.vecernji.hr/vijesti/video-analiziramo-zasto-slovinci-ostaju-a-hrvati-odlaze-iz-zemlje-1296014> (pristup 12. srpnja 2024.).

⁴ Iako manja od Hrvatske, Slovenija je uređenija i naprednija s boljim statusom u EU

<https://www.vecernji.hr/vijesti/iako-manja-od-hrvatske-slovenija-je-ure-enija-i-naprednija-s-boljim-statusom-u-eu-1296050> (pristup 12. srpnja 2024.).

⁵ Napredniji smo od svih država SFRJ osim Slovenije, ali ne i od drugih postkomunističkih zemalja

<https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/napredniji-smo-od-svih-drzava-sfrj-osim-slovenije-ali-ne-i-od-drugih-postkomunistickih-zemalja-15145689> (pristup 12. srpnja 2024.).

⁶ Slovenija među najprosperitetnijim državama EU, a u Hrvatskoj druga priča

<https://hr.bloombergdria.com/ekonomija/hrvatska/56864/slovenija-medu-najprosperitetnijim-drzavama-eu-a-u-hrvatskoj-druga-prica/news> (pristup 12. srpnja 2024.).

⁷ Imali su viziju razvoja, manje su korumpirani. Slovenija je bolja od nas jer nema strančarenja

<https://www.vecernji.hr/vijesti/imali-su-viziju-razvoja-manje-su-korumpirani-slovenija-je-bolja-od-nas-jer-nema-strancarenja-1328462> (pristup 12. srpnja 2024.).

⁸ Preporuku za istraživanje dala je i njegova ekselencija Gašper Dovžan, veleposlanik Republike Slovenije u Republici Hrvatskoj, pismom od 9. svibnja 2024. godine.

granice dozvolio je stvaranje snažnih gospodarskih i kulturno-društvenih veza između Hrvata i Slovenaca, a jezična razumljivost bila je dodatni poticaj stvaranju novih. Sam Varaždin bio je poželjan grad za doseljavanje u koji su trgovci, obrtnici, svećenici, učitelji, pisci, vojnici i drugi rodnom uglavnom iz susjedne Štajerske rado dolazili. Neki od njih ostavili su i važan trag u varaždinskoj povijesti npr. ljetopisac i vjerski pisac Antun Vramec (1538.-1588.), ljekarnik Sebastijan Gruebner, koji je osnovao prvu gradsku ljekarnu, zatim liječnik Ivan Wagner, povjesničar i pisac Janez Trdina (1830.-1905.), koji je svoj boravak u Varaždinu kao gimnazijski profesor opisao u knjizi *Bachovi husari i ilirci*,⁹ potom kipari Franc Krištof Reiss (1711.), Antun Josef Quadrio (18. st.) i Janez Weiss-Belač (r. 1916.), gimnazijski profesori Anton Rajšp (1739.-1786.), Matija Valjavec (1831.-1897.) i Sebastijan Žepić (1829.-1883.), zatim pedagog i nakladnik Bartol Francelj (1821.-1889.) i neki drugi.¹⁰

⁹ Janez TRDINA, *Bachovi husari i ilirci. Sjećanja iz mojih profesorskih godina u Hrvatskoj (1853.-1867.)*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1980.

¹⁰ Više o Slovencima u Varaždinu i sjevernoj Hrvatskoj vidi u (abecedno): Irena GANTAR GODINA, "Slovenski intelektualci – izseljenici na Hrvaškem: Jernej Francelj (1821-1889.)", *Dve domovini*, 19, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Ljubljana, 2004., 165-183.; Irena GANTAR GODINA, "Slovenski izobrfraženci iz Praga na Hrvaško", *Dve domovini*, 22, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Ljubljana, 2005., 200-202; Boris GOLEC, "So bili štajerski Prleki v 18. stoletju Hrvatje in kakšno vlogo je imel pri tem Varaždin?", *800 godina slobodnog i kraljevskog grada Varaždina*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zagreb-Varaždin, 2009., 583-594.; Julija JANČEC, *Slovenci u Međimurskoj, Varaždinskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji u 20. stoljeću*, završni rad, Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, Odsjek za povijest, Rijeka, 2018.; Damir JOSIPOVIĆ, Filip ŠKILJAN, "Nekatere novije dileme razvoja slovenske manjšine na Hrvaškem s poudarkom na območju ob meji s Slovenijo", *Razprave in gradivo*, 73, Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 2014., 29-47.; Damir JOSIPOVIĆ, Vera KRŽIŠNIK-BUKIĆ, *Slovensko-hrvaški obmejni prostor: etnične vzporednice med popisi prebivalstva po letu 1991, 1941. i 1942. godine*, Inštitut za narodnostna vprašanja, Slovensko kulturno društvo Nagelj, Ljubljana-Varaždin, 2019.; Peter KLASINC, "Arhivski viri za zgodovino Varaždina in okolice v nekaterih arhivih Slovenije", *Varaždinski zbornik. Zbornik radova za znanstvenog skupa održanog u Varaždinu od 1. do 3. listopada 1981. povodom obilježavanja 800. godišnjice grada*, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1983., 317-322., 317-322.; Vera KRŽIŠNIK-BUKIĆ, *Narodnostna sestava prebivalstva v obmejnem prostoru med Slovenijo in Hrvaško*, Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 1997.; Vera KRŽIŠNIK-BUKIĆ, "Znameniti Slovenci na Hrvaškem skozi zgodovino", *Migracijske i etničke teme*, 22/4, Institut za istraživanje migracija, Zagreb, 2006., 421-445.; Barbara RIMAN, Julija JANČEC, "Slovenski profesori u varaždinskoj gimnaziji s posebnim osvrtom na razdoblje Austro-Ugarske Monarhije", *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin*, Hrvatska akademije znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zagreb-Varaždin, 31, 2023., 105-127.; Vinko ŠKAFAR, "Kapucini Slovenci u Hrvatskoj kapucinskoj provinciji", *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin*, Hrvatska akademije znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zagreb-Varaždin, 12-13, 2001., 147-163.; Filip ŠKILJAN, *Slovenci u Varaždinu i Varaždinskoj županiji*, Slovensko kulturno društvo Nagelj, Varaždin, 2015.; Filip ŠKILJAN, Aleksandar VUKIĆ, "Migracije Slovenaca na područje sjeverozapadne Hrvatske (Varaždinska i Krapinsko-zagorska županija)", *Podravina*, 14 (27), Izdavačka kuća Meridijani, Samobor, 2015., 175-189.; Viktor VRBNJAK, *Kulturni*

Međusobne migracije Hrvata i Slovenaca traju od kada postoje veze među njima, a višestoljetni suživot stvorio je uvjete raznolike suradnje i razumijevanja. Tek u drugoj polovici 19. stoljeća, 1880., nastao je popis o upotrebi materinskog jezika. Po njemu u Varaždinu je živjela 721 osoba koja je slovenski jezik smatrala materin-jim. Prema popisu stanovništva iz 1900. u Varaždinu je živjelo 665 osoba slovenske nacionalnosti, a 1910. nešto manje - 446. Do Drugog svjetskog rata Slovenci su bili najbrojnija nacionalna manjina u Varaždinu, no od kraja rata njihov broj je padao u pograničnim područjima, a rastao u Varaždinu. Tako je prema popisu stanovništva iz 1948. Slovenaca u Varaždinu bilo 652, a 1953. nešto manje – 591.¹¹

Premda je etnička granica između Hrvata i Slovenaca najmirnija u Europskoj povijesti, u današnje vrijeme broj Slovenaca na tlu Varaždinske županije i Grada Varaždina stalno pada. Prema zadnjem popisu stanovništva u Republici Hrvatskoj 2021., na području Varaždinske županije živjelo je 444 osoba Slovenske nacionalnosti ili 0,28 posto ukupnog stanovništva županije što ih stavlja na treće mjesto zastupljenosti nacionalnih manjina (iza Roma i Srba). Taj broj je manji od broja u ranijim popisima primjerice 2011. kada je broj Slovenaca iznosio 496 osoba. Prema najnovijem popisu, na području Grada Varaždina 2021. živjelo je 78 osoba Slovenske nacionalnosti ili 0,18 posto ukupnog stanovništva grada što ih i ovdje stavlja na treće mjesto zastupljenosti nacionalnih manjina (iza Srba i Albanaca). Taj broj je manji od broja u ranijim popisima primjerice 2011. kada je broj Slovenaca u Varaždinu bio 124, a 2001. čak 562 osobe.¹² Upravo u današnje vrijeme u Gradu Varaždinu živi najmanji broj Slovenaca od kada se vodi popis stanovništva. No, nevezano za njihov manji ili veći broj, brigu o zaštiti identiteta i promociji kulturnog nasljeđa Slovenaca na području Grada Varaždina i Varaždinske županije provodi Slovensko kulturno društvo Nagelj iz Varaždina. Upravo je promocija slovenskog kulturnog nasljeđa na tlu grada Varaždina i Varaždinske županije bitna kako bi se lokalno stanovništvo s njom bolje upoznalo. Jer tko će o tome kvalitetnije govoriti nego pripadnici Slovenske nacionalne zajednice? No, s općim padom njihova broja u sjevernoj Hrvatskoj, pitanje je koliko promocija može biti česta i uspješna?

Na kraju poglavlja treba istaknuti da su osim osobnog poticaja autora za istraživanje ove teme, podstrek dala i neka slična dosadašnja npr. *Hrvati u očima*

stiki med Varaždinom in slovenskim Podravjem, 1983.; Sergej VRIŠER, "Vezi med baročnim kiparji Štajerske z Varaždinom", *Varaždinski zbornik* (ur. Mohorovičić, A.), Skupština općine Varaždin, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb-Varaždin, 1983., 437-440.; Sanja ŽUPANIĆ, "Trdinina kritika švapčarenja u Varaždinu", *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin*, 34, Hrvatska akademije znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zagreb-Varaždin, 2023., 75-83. i drugo.

¹¹ Filip ŠKILJAN, Aleksandar VUKIĆ, "Migracije Slovenaca na područje sjeverozapadne Hrvatske (Varaždinska i Krapinsko-zagorska županija)", 177-178.

¹² Više vidi u <https://dzs.gov.hr/u-fokusu/popis-2021/88>

Mađara, Mađari u očima Hrvata: kako se u pogledu preko Drave mijenjala slika drugoga Dinka Šokčevića¹³ ili *Poland in the eyes of Germans. Report summarising the opinion poll carried out in Germany for the Polish Institute of international affairs (PISM)*¹⁴ i drugo.

3. OPIS ISTRAŽIVANJA

Istraživanje je provedeno u formi anketnog upitnika preko *Google forms* aplikacije. Sudjelovanje je bilo anonimno, a provedeno je u maturantskim ili zadnjim razredima varaždinskih srednjih škola od 6. do 27. svibnja 2024. godine. U anketnom upitniku odgovore je dalo ukupno 325 varaždinskih maturanata.¹⁵ Kao što je ranije navedeno, isti upitnik pripremljen je i za slovenske maturante ptujskih i mariborskih srednjih škola. Za njih su bila pripremljena ista pitanja na slovenskom jeziku, ali o Hrvatima i Hrvatskoj. Premda su uz molbu za sudjelovanje u anketi poslana pitanja na uvid kao i preporuka veleposlanika Republike Slovenije u Republici Hrvatskoj - ni jedna škola iz Ptuja i Maribora nije se odazvala pozivu. Naime, prvotna ideja bila je istražiti što maturanti u Varaždinu, Ptuju i Mariboru, u gradovima kilometarski bliskima, *znaju o susjedima*. Komparacija tih podataka bila bi zanimljiva. Ovako, rezultati su stigli samo od varaždinskih maturanata koji su niže i opisani.

Anketa se sastojala od 15 pitanja koja su podijeljena u tri grupe. U prvoj grupi na postavljeno pitanje davao se odgovor "Da" ili "Ne" (ukupno četiri pitanja, od kojih su dva imala opciju objašnjenja). U najvećoj drugoj grupi, koju čini devet pitanja, anketirani su samostalno, bez ponuđenih opcija, pisali svoje odgovore. Posljednju, treću grupu činila su dva pitanja: "Koja je zemlja uspješnija? Hrvatska ili Slovenija?" te "Koja je zemlja u svijetu prepoznatljivija? Hrvatska ili Slovenija?" te su ponuđena dva odgovora "Hrvatska" ili "Slovenija", ali uz obavezu pisanja objašnjenja. Neovisno o tome u kojoj su grupi bila pitanja, u anketi se na četiri mjesta moglo dati objašnjenje. Na kraju, da bi se anketa uspješno završila bilo je potrebno odgovoriti na sva pitanja i napisati sva objašnjenja.

¹³ Dinko ŠOKČEVIĆ, *Hrvati u očima Mađara, Mađari u očima Hrvata: kako se u pogledu preko Drave mijenjala slika drugoga*, Naklada Pavičić, Zagreb, 2006.

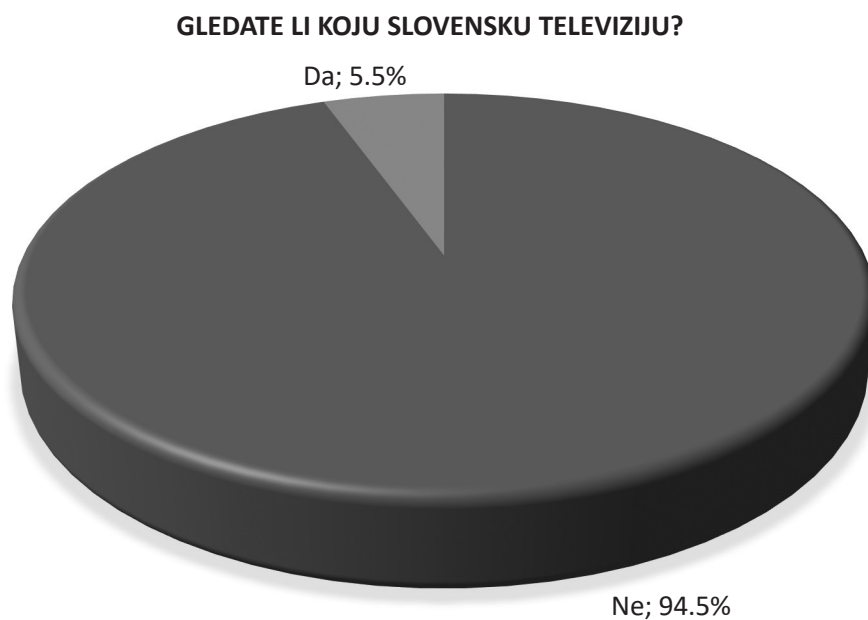
¹⁴ *Poland in the eyes of Germans. Report summarising the opinion poll carried out in Germany for the Polish Institute of international affairs (PISM)*, gl. ur. Ryszarda Formuszewicz, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, 2024.

¹⁵ Autor ovog rada je 2021. proveo anketno istraživanje među varaždinskim maturantima na temu "Što varaždinski maturanti znaju i misle o fašizmu i antifašizmu? U povodu 80. obljetnice progona Židova u Varaždinu (1941.-2021.)" na koji se odazvalo 356 učenika. Rad je objavljen, vidi: Vladimir HUZJAN, "What Varaždin high school students know and think about fascism and anti-fascism? On occasion of the 80th anniversary of the persecution of Jews in Varaždin (1941-2021)", *Review of Croatian history*, 18, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2022, 351-378.

4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Prva dva pitanja bila su elementarna: "Gledate li koju slovensku televiziju?" i "Slušate li slovensku glazbu?" s ponuđenim odgovorima "Da" ili "Ne". Premda su danas televizijski i radio sadržaji preko Interneta dostupniji nego ikada, 94,5 posto (ili 307) varaždinskih maturanata je izjavilo da ne gleda ni jednu slovensku televiziju, a 86,2 posto (njih 280) ne sluša uopće slovensku glazbu. Na kasnije konkretno pitanje "Navedi slovenske popularne pjesme" njih 68,61 posto (ili 222) nije znalo navesti ni jednu slovensku pjesmu. No, oni koji su znali, dali su ovakve odgovore (abecedno poredane za tradicionalnu glazbu): *Bela* (1 puta spomenuta); *Cvetje v jeseni* (1); *Čebelar* (3); *Na golici* (3); *Na planincah sončece sije* (3); *Nocoj je druga rekla mi* (2); *Moj očka ma konjička dva* (4); *Pleničke je prala* (1); *Slovenija, od kod lepote tvoje* (1); *Ti, moja rožica* (1) i *Zlatni časi* (1). Najprepoznatljivija među njima je *Moj očka ma konjička dva*. Dakle, od slovenske tradicionalne glazbe spomenuto je 11 različitih pjesama, a u primjerima slovenske suvremene glazbe njih 25. Tako su jednom spomenuti Pankrti s pjesmom *Kruha in iger* (1), no eurovizijski Raiven (iz 2024.) i njena *Veronika* spomenuta je čak 20 puta, a grupa Joker Out i pjesma *Carpe diem* 12 puta. Od Joker Out-a spomenute su još pjesme *Katrina* (2); *Plastika* (2); *Dopamin* (2) i *Umazane misli* (1). Zatim, od pjevačice Line Kuduzović spomenuta je pjesma *Prva ljubezen* (1); od Drillla *Proti soncu* (2); Mance Špik *Poljub v slovo* (1); Žane Serčiča *Spomin* (1); Neishe *Šel bi rad spat* (1); zatim od Zale Kralj i Gašpera Šantla *Sebi* (1) te Nine Pušlar, *Lepa si, Lepa* (1). Prepoznatljiva je i Nika Zorjan s pjesmama *Fse* (2) i *Ena, dva, tri* (1) te BQL & Polkaholiki s pjesmama *Lučke* (2); *Ni predaje, ni umika* (1) kao i duet glazbenog benda BQL & Nike Zorjan s pjesmom *Vroče* (1). U odnosu boljeg poznavanja slovenske tradicionalne ili suvremene glazbe, varaždinski maturanti ipak bolje poznaju onu modernu. Također, treba spomenuti da su varaždinskim maturantima poznati i neki slovenski glazbenici koji ne pjevaju samo na slovenskom jeziku poput Senidah i njenih pjesama *Sladana* (2); *Mišići* (1); *Level* (2); *Behute* (1); *Delija* (1) ili Luka Basi s pjesmom *Prokleta zlato* (1). Navedena je bila i pjesma *Acalari Bomba* (1) koja je spjevana na slovačkom jeziku, pa se ovdje ne računa. Ukupno je nabrojano 36 pjesama na slovenskom jeziku, a u zaključku se može reći da je varaždinskim maturantima među suvremenim slovenskim glazbenim umjetnicima najpoznatija Senidah (8), a kako se anketa provodila u vrijeme eurovizijskog natjecanja 2024. – najpoznatija pjesma im je bila *Veronika*.

Grafikon 1. Odgovor na anketno pitanje:

Grafikon 2. Odgovor na anketno pitanje:

U sljedećim pitanjima anketirani maturanti pokazali su nešto veće znanje u poznavanju susjedne Slovenije. Na pitanje "Navedi slovenske planine", njih 43,07 posto (ili 140) nije znalo navesti niti jednu, no oni koji su znali najčešće su naveli više od jedne. Tako je među varaždinskim maturantima najprepoznatljiviji Triglav (127 puta spomenut), potom slijede općenito Alpe (26 puta), zatim Krn (21), Pohorje (16), Rogla (14), Viševnik (12), Prisojnik (11), Jalovec (7) te Snežnik (6). Bilo je i drugih planina i planinskih vrhova Slovenije, no spomenuti su u manje od pet slučajeva (ukupno je bilo navedeno 28 slovenskih planina, planinskih lanaca ili vrhova - vidi Tablica 1). S druge strane, poznavanje slovenskih rijeka je nešto lošije od poznavanja slovenskih planina – čak 52,92 posto (ili 172) varaždinskih maturanata ne zna nabrojati ni jednu slovensku rijeku. Drava i Sava protječu kroz Hrvatsku, a Sutla i Dragonja su hrvatsko-slovenske granične rijeke, no nekima to nije dovoljno poznato tj. nije im poznato geografsko kretanje tih rijeka. Oni, pak, koji su znali nabrojati slovenske rijeke u nekim slučajevima spomenuli su više od jedne. Najprepoznatljivija je Drava (128 puta spomenuta), potom slijede Sava (37), Krka (31), Mura (27), Ljubljanica (14), Kupa (10) i Soča (8), dok su druge rijeke spomenute manje puta (ukupno je bilo navedeno 24 slovenskih rijeka - vidi Tablica 2).

Tablica 1. Popis slovenskih planina, planinskih lanaca ili vrhova koje su naveli varaždinski maturanti (abecedno) te koliko su puta spomenuti

Alpe (općenito)	26
Bovški Gamsovec	2
Golica	1
Jalovec	7
Jelenov Greben	1
Julijske alpe	2
Kamniške alpe	2
Karavanke	1
Konjščica	1
Kranjska Gora	4
Krn	21
Mangart	2
Ojstrtica	1
Planica	3
Pohorje	16

Prisojnik	11
Razor	1
Rogla	14
Savinjske alpe	1
Slavnik	1
Snežnik	6
Škrlatica	1
Šmarna Gora	1
Triglav	127
Velika Planina	1
Veliki Oltar	1
Viševnik	12
Vogel	1

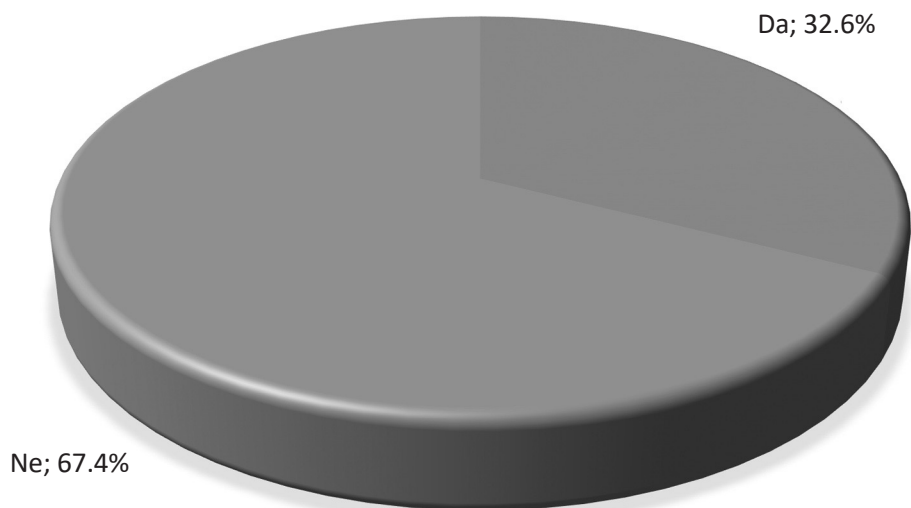
Tablica 2. Popis slovenskih rijeka koje su naveli varaždinski maturanti (abecedno) te koliko su puta spomenute

Bača	6
Dragonja	2
Drava	128
Dravinja	1
Dreta	1
Gračnica	2
Iška	1
Kamniška Bistrica	1
Krka	31
Kupa/ Kolpa	10
Ledava	3
Ložnica	1
Ljubljanica	14
Meža	1
Mirna	5
Mura	27
Pivka	1

Reka	1
Sava	37
Savinja	3
Soča	8
Sutla/ Sotla	2
Ščavnica	2
Vipava	4

Grafikon 3. Odgovor na anketno pitanje:

POSJEĆUJUTE LI TURISTIČKI SLOVENIJU?

Očito da geografsko poznavanje Slovenije među varaždinskim maturantima nije najbolje, a s tim je u vezi i turistička posjećenost. Odnosno, na pitanje "Posjećujete li turistički Sloveniju?" njih 67,4 posto (ili 219) je odgovorilo da ne posjećuje. Možda je i zato teško se upoznati s prirodnim raznolikostima susjedne države? Od onih koji posjećuju Sloveniju, gradovi su im najpopularniji. Na prvom mjestu je Ljubljana (40 puta navedena), potom Ptuj (35), Maribor (30), Ormož (15) i Bled (12). Sva ostala mjesta spomenuta su manje od osam puta. Ukupno je spomenuto 27 turističkih odredišta Slovenije - vidi Tablica 3.

Tablica 3. Popis slovenskih mjesta koje su naveli varaždinski maturanti (abecedno) te koliko su puta spomenuti

Bled	12
Bohinj	2
Bovec	1
Celje	2
Čatež	1
Jelenov Greben	5
Jeruzalem	1
Juriški Brod	1
Koper	8
Kranj	1
Kranjska Gora	1
Krka	1
Lendava	3
Ljubljana	40
Ljutomer	1
Maribor	30
Ormož	15
Piran	1
Pohorje	2
Portorož	1
Ptuj	35
Rogla	4
Slovenska Bistrica	1
Solkan	1
Velika Planina	2
Zagorje ob Savi	1
Zavrč	1

Ako ne putuju toliko u Sloveniju, ne gledaju slovensku televiziju i slabo slušaju slovensku glazbu koliko onda varaždinski maturanti poznaju slovenske kulturne djelatnike poput književnika, slikara ili glazbenika? Rezultati su sljedeći: spomenuto je 11 povijesnih osoba, 21 suvremeni glazbenik i glazbeni sastav, tri suvre-

mena književnika te tri likovna umjetnika kao i dvije osobe koje nisu stavljene u ni jednu kategoriju. Konkretno, među najpoznatije slovenske umjetničke stvaratelje varaždinski maturanti stavili su suvremeni glazbeni sastav Joker Out na prvo mjesto (23 puta spomenut), njih prati vjerojatno najpoznatiji slovenski pjesnik France Prešeren (12), zatim suvremena glazbenica umjetničkog imena Raiven ili Sara Briški Cirman (11) te pisac, dramaturg, esejist, pjesnik i politički aktivist Ivan Cankar (7). Ostali su spomenuti u svega pet slučajeva ili manje, a mogu se podijeliti u par kategorija.

Prva kategorija je književna umjetnost u koju su uvršteni abecedno sljedeći: spisatelj, dramaturg, esejist i publicist Vladimir Bartol (2); slovenski književnik, pjesnik, esejist i književni kritičar hrvatskog podrijetla te jedno od najznačajnijih imena slovenske međuratne književnosti i slovenskog neorealizma Ivo Brnčić (1), pisac i prevoditelj Alojz Gradnik (1), jedan od najprevođenijih slovenskih književnika Drago Jančar (5), zatim romanopisac Boris Pahor (1), rimokatolički svećenik, nadziratelj škola u Štajerskoj, kanonik i pisac Jožef Pichler (1), protestantski reformator, pisac i prevoditelj te Otac slovenske književnosti i autor prve tiskane knjige na slovenskom jeziku Primož Trubar spomenut je svega dva puta, zatim književnik i političar Prežihov Voranc (1), hrvatski i slovenski književnik, kritičar i prevoditelj Stanko Vraz (5) te pjesnik i dramatičar Dane Zajc (1).

Druga kategorija je glazbena umjetnost u koju su abecedno uvršteni sljedeći: pjevač pop glazbe Luka Basi (5), pjevač i skladatelj Boris Bele (2), slovenski i jugoslavenski umjetnik, kantautor te nekadašnji pjevač ljubljanskog rok sastava *Buldožer* Marko Breclj (4), pjevačica Ines Nina Donelli (2), pjevačica Ines Erbus (2), Marjan Kozina (1), folk rock glazbenik Vlado Kreslin (4), glazbeni producent Žarko Pak (1), rock glazbenik i tekstopisac, vođa folk rock sastava *Lačni Franz* Zoran Predin (1), trubač, skladatelj i aranžer folk glazbe i jazz-a Ivan Prešeren (1), pop pjevačica i filmska glumica Tanja Ribič (1), zatim electro, pop, trap i r&b pjevačica i kantautorica Senida Hajdarpašić ili umjetničkog imena Senidah (5), hrvatsko-slovenski violončelist Luka Šulić (1), pjevačica i kantautorica Nika Zorjan (2), pop pjevačica, kantautorica, radio voditeljica i novinarka Anja Rupel (1) te pjevačica i violinistica Ana Vurcer (1). Među glazbenicima spomenuti su i glazbeni sastavi poput *Mladi Dolenjci* (2), *Polkaholiki* (2) i *Sidharta* (1).

Treća kategorija je likovna umjetnost u koju su abecedno spomenuti sljedeći: slikar Milan Golob (2), ekspresionistički, realistički i simbolistički slikar, grafičar, likovni pedagog, fotograf i filmski redatelj Božidar Jakac (1), slikarica Ivana Kobilica (2), slikar i grafičar Zoran Mušič (2) te jedan od najznačajnijih slovenskih arhitekata i sveučilišni profesor Jože Plečnik (1).

Posljednje dvije spomenute osobe nisu stavljene u neku posebnu kategoriju već ih se spominje odvojeno: redateljica i scenaristica Maja Weiss (1) i filozof Slavoj Žižek (1). Dakle, na postavljeno pitanje "Navedi slovenske kulturne djelatnike

(književnike, slikare ili glazbenike)" varaždinski maturanti spomenuli su ukupno 40 suvremenih i povijesnih slovenskih kulturnih djelatnika ili grupa, no njih 73,84 posto (ili 240) nije znalo navesti ni jednog.

Tablica 4. Popis slovenskih kulturnih djelatnika poput književnika, slikara ili glazbenika (grupa) koje su naveli varaždinski maturanti (abecedno) te koliko su puta spomenuti

Bartol Vladimir	2
Basi Luka	5
Bele Boris	2
Brecelj Marko	4
Briški Cirman Sara, Raiven	11
Brnčić Ivo	1
Cankar Ivan	7
Donelli Ines Nina	2
Erbus Ines	2
Golob Milan	2
Gradnik Alojz	1
Hajdarpašić Senida, Senidah	5
Jakac Božidar	1
Jančar Drago	5
Joker Out	23
Kobilica Ivana	2
Kozina Marjan	1
Kreslin Vlado	4
Mladi Dolenjci	2
Mušić Zoran	2
Pahor Boris	1
Pak Žarko	1
Pichler Jožef	1
Plečnik Jože	1
Polkaholiki	2
Predin Zoran	1
Prešeren France	12

Prešeren Ivan	1
Ribič Tanja	1
Rupel Anja	1
Sidharta	1
Šulić Luka	1
Trubar Primož	2
Voranc Prežihov	1
Vraz Stanko	5
Vurcer Ana	1
Weiss Maja	1
Zajc Dane	1
Zorjan Nika	2
Žižek Slavoj	1

Jedno od daljnjih pitanja bilo je mogu li varaždinski maturanti navesti slovenske internetske utjecajnike (*influencere*)? Prepoznaju li i prate li njihov rad? Ovdje su pjevač Luka Basi (16) te pjevačice Nika Zorjan (15) i Špela Grošelj (11) bili najviše puta spomenuti. Vjerojatno zato jer osim što prate njihove pjesme, ispitanici ih prate i na društvenim mrežama. Svi drugi dobili su manje glasova: Anja Susič (6), Challe Salle (3), Nika Krmec (3), Jan Knez (2) i Nika Veger (2), a svi ostali po jedan glas (abecedno navedeni): Enya Belak (1), Maruša Bračun (1), Jure Godler (1), Tina Grabež (1), Jan Jenko (1), Ula Ložar (1), Laura Mercina (1), Valentina Novak (1), Timotej Rosc (1), Anže Skrube (1), Nina Stajner (1), Ilka Stuhec (1), Miha Zupan (1). Premda su i ovdje spomenuti glazbenici i sportaši mogući internetski utjecajnici, ipak ih kao takve nije prepoznalo čak 82,76 posto (ili 269) varaždinskih maturanata. Ukupno je naveden 21 slovenski utjecajnik.

Tablica 5. Popis slovenskih internetskih utjecajnika (*influencera*) (abecedno) te koliko su puta spomenuti

Basi Luka	16
Belak Enya	1
Bračun Maruša	1
Challe Salle	3
Godler Jure	1
Grabež Tina	1

Grošelj Špela	11
Jenko Jan	1
Knez Jan	2
Krmec Nika	3
Ložar Ula	1
Mercina Laura	1
Novak Valentina	1
Rosc Timotej	1
Skrube Anže	1
Stajner Nina	1
Stuhec Ilka	1
Susič Anja	6
Veger Nika	2
Zorjan Nika	15
Zupan Miha	1

Uz opću prepoznatljivost ide i politički život, stoga su varaždinski maturanti morali odgovoriti na sljedeće pitanje: "Navedi slovenske političare". To je bio pokušaj utvrđivanja prate li uopće varaždinski maturanti politički život hrvatsko-slovenskih odnosa te koga pamte iz novinskih ili televizijskih izvještaja. Njima najprepoznatljiviji slovenski političar je višestruki predsjednik vlade Republike Slovenije Janez Janša (spomenut 24 puta) te bivši predsjednik Republike i bivši predsjednik Vlade Borut Pahor (15). Slijedi aktivni predsjednik Vlade (u vrijeme pisanja ovog rada) Robert Golob (spomenut 9 puta), zatim aktivna predsjednica Republike Nataša Pirc Musar (također u vrijeme pisanja ovog rada) kao i bivši predsjednik Vlade Miro Cerar (oboje spomenuti 7 puta). Svi ostali spomenuti su u pet ili manje slučajeva, a među njima i slovenski industrijalac, političar i mecena Josip Gorup (3), političar i teolog iz vremena Kraljevine Jugoslavije Anton Korošec (1), slovenski katolički duhovnik, političar, nabožni spisatelj i urednik Jožef Klekl (1), zatim političar i sudionik NOB-a Boris Kidrič (3), etnolog, antropolog i političar Niko Županič (1) te liječnik i političar ganskoga porijekla i bivši gradonačelnik Pirana Peter Bossman (1). Ukupno je navedeno 20 slovenskih političara. Oni koji nisu znali navesti ni jednog činili su 78,46 posto (ili 255) varaždinskih maturanata.

Tablica 6. Popis slovenskih političara i političarki koje su naveli varaždinski maturanti (abecedno) te koliko su puta spomenuti

Bosman Peter	1
Bratošek Alenka	2
Cerar Miro	7
Drnovšek Janez	5
Fajon Tanja	1
Golob Robert	9
Gorup Josip	3
Jankovič Zoran	3
Janša Janez	24
Kidrič Boris	3
Klekl Jožef	1
Korošec Anton	1
Kučan Milan	4
Mencinger Jože	1
Pahor Borut	15
Peterle Lojze	1
Pirc Musar Nataša	7
Rupel Dimitrij	2
Šarec Marjan	1
Županič Niko	1

Na sljedeće pitanje "Nabroji slovenske trgovačke marke (*brandove*)", varaždinski maturanti nabrojali su ukupno 26 različitih slovenskih trgovačkih marki (*brandova*). Najprepoznatljiviji je Mercator (16 puta spomenut), zatim Tuš (15), potom slijede Gorenje (10), Argeta i Cocta (7), Laško (6) te Barcaffè i Radenska (5). Ostali su spomenuti manje od tri puta. No, 69,53 posto (ili njih 226) nije znalo nabrojati ni jednu slovensku trgovačku marku. Neki čak smatraju da su sljedeće trgovčke marke slovenske (abecedno poredane): Cedevita (1), Coca-Cola (1), Drogerie markt (1), Eurospin (7), Hofer (36), Kik (2), Milka (2), Podravka (1), Spar (3) te Sport direkt (1).

Tablica 7. Popis slovenskih trgovačkih marki (brandova) koje su naveli varaždinski maturanti (abecedno) te koliko su puta spomenuti

Afrodita	2
Akrapović	1
Alpsko mleko	2
Argeta	7
Barcaffe	5
Celjske mesnine	1
Cocta	7
Donat Mg	1
Droga Portorož	1
Elan	3
Fructal	1
Gorenje	10
Joe&Luca	1
Kolinska	1
Laško	6
Ljubljanske mlekare	1
Mercator	16
Mura	1
Perutnina Ptuj	2
Pikaplonica	3
Pipistrel	1
Radenska	5
Sava	1
Tuš	15
Union	2
Zlatorog	1

Sljedeće pitanje odnosilo se na slovenske sportaše. Tko je od njih poznat među varaždinskim maturantima, odnosno prate li u tom smislu međunarodni sport? Na prvom mjestu su dvojica sportaša - NBA košarkaš Luka Dončić i nogometni golman Jan Oblak (ime im je navedeno 48 puta). Prva sljedeća je džudašica Tina Trstenjak (10), dok su svi ostali sportaši spomenuti znatno manje. No, sportaši iz dvije discipline su najzastupljeniji – u nogometu i u zimskim sportovima.

Među nogometašima spomenuti su (abecedno) sljedeći: Milenko Ačimović (1), Sebastijan Cimirotić (1), Zlatko Dedič (2), Adam Gnezda Čerin (2), Samir Handanović (1), Josip Iličić (3), Matjaž Kek (1), Jan Mlakar (1), Branko Oblak (1), Dejan Petrovič (1), Petar Stojanović (2), Benjamin Šeško (5), Benjamin Verbič (1), Zlatko Zahovič (1) i Miha Zajc (1). Od zimskih sportova, u koje se ubrajaju skijanje, skakanje i snowboardanje, spomenuti su (abecedno): Marko Grlić (1), Žan Košir (7), Gloria Kotnik (1), Žan Kranjec (1), Robert Kranjec (1), Bojan Križaj (2), Nika Križnar (1), Tina Maze (7), Primož Peterka (1), Peter Prevc (2) i Ilka Štuhec (1). Treća grupa poznatih sportaša su rukometaši (abecedno): Marko Bezjak (1), Darko Cingesar (3), Blaž Janc (1), Mitja Janc (1) i Miha Zarabec (1).

U nastavku slijede oni sportaši koji su spomenuti svega nekoliko puta ili se ne mogu povezati u veću disciplinu: biciklist Tadej Pogačar (4), brdska biciklistica Tanja Žakelj (3), džudašica Urška Žolnir (1), košarkaš Goran Dragič (1), streličar Aljaz Matija Brenk (1), atletičari Brigita Bukovec (1) i Leon Štukelj (2), zatim skakačica s motkom Tina Šutej (1), veslači Iztok Čop (2) i Luka Špik (2), potom motokrosist Tim Gajser (1), kanuist Petar Kauzer (1), hokejaš Anže Kopitar (1) i šahist Duško Pavasović (1). Treba dodati da su varaždinski maturanti spomenuli sportaše koji nemaju aktivne karijere poput B. Bukovec ili S. Cimirotića, zatim nedavno preminulog M. Grlića, a spomenuli su i sportaše starije generacije poput trostrukog olimpijskog pobjednika Leona Štukelja (rođenog 1898.), zatim inženjera, graditelja, sportaša i sportskog djelatnika Stanka Bloudeka (rođenog 1890.) i nogometaša Branka Oblaka (rođenog 1947.). Ukupno je spomenuto 48 slovenskih sportaša. Na kraju odlomka treba spomenuti koliko varaždinskih maturanata nije znalo navesti ni jednog slovenskog sportaša – njih 60,30 posto (ili 196).

Tablica 8. Popis slovenskih sportaša/ -ica koje su naveli varaždinski maturanti (abecedno) te koliko su puta spomenuti

Ačimović Milenko	1
Bezjak Marko	1
Bloudek Stanko	1
Brenk Aljaz Matija	1
Bukovec Brigita	1
Cimirotić Sebastijan	1
Cingesar Darko	3
Čop Iztok	2
Dedič Zlatko	2

Dončić Luka	48
Dragič Goran	1
Gajser Tim	1
Gnezda Čerin Adam	2
Grić Marko	1
Handanović Samir	1
Iličić Josip	3
Janc Blaž	1
Janc Mitja	1
Kauzer Petar	1
Kek Matjaž	1
Kopitar Anže	1
Košir Žan	7
Kotnik Gloria	1
Kranjec Robert	1
Kranjec Žan	1
Križaj Bojan	2
Križnar Nika	1
Maze Tina	7
Mlakar Jan	1
Oblak Branko	1
Oblak Jan	48
Pavasović Duško	1
Peterka Primož	1
Petrovič Dejan	1
Pogačar Tadej	4
Prevc Peter	2
Stojanović Petar	2
Šeško Benjamin	5
Špik Luka	2
Štuhec Ilka	1
Štukelj Leon	2

VLADIMIR HUZJAN : Što varaždinski maturanti znaju i misle o Slovencima i Sloveniji?

Šutej Tina	1
Trstenjak Tina	10
Verbič Benjamin	1
Zahovič Zlatko	1
Zajc Miha	1
Zarabec Miha	1
Žakelj Tanja	3
Žolnir Urška	1

Tablica 9. Popis sportskih disciplina iz kojih su varaždinski maturanti prepoznati slovenske sportaše/ -ice (abecedno) te koliko su puta spomenuti

Atletika	4
Biciklizam	2
Borilački sportovi	2
Hokej	1
Košarka	2
Motociklizam	1
Nogomet	15
Rukomet	5
Streljaštvo	1
Šah	1
Veslanje i kanu	3
Zimski sportovi	11

Grafikon 4. Odgovor na anketno pitanje:

Poseban dio ovog istraživanja bio je saznati osjećaj varaždinskih maturanata prema općem odnosu Hrvatske i Slovenije, odnosno koja je zemlja po njihovom mišljenju uspješnija. Ispitanici su na konkretno pitanje "Koja je država uspješnija?" odgovarali s "Hrvatska" ili "Slovenija", a u drugom dijelu dodali objašnjenje. Naime, kako je navedeno na početku rada, u hrvatskom medijskom prostoru često se Slovenija navodi kao uspješnija, stoga je ovo pitanje bilo poželjno jer pokazuje mišljenje maturanata. U rezultatu, oni uglavnom imaju drugačiji stav od novinskih članaka: 57,5 posto (ili 127) varaždinskih maturanata smatra da je Hrvatska uspješnija država od Slovenije. Slijedi 10 odabranih pojašnjenja zašto je po njima Hrvatska uspješnija:

- "Zbog kulture i turizma",¹⁶
- "Jer imamo more, veća smo zemlja",¹⁷
- "Razvijeniji turizam",¹⁸
- "Zato jer imamo Luku Modrića",¹⁹

¹⁶ Dalje slijede podaci iz Excell tablice generirane od *Google forms* aplikacije s rezultatima istraživanja. Pri prijepisu odgovora ispravljene su gramatičke pogreške. Redni broj 3, odgovor od 6. svibnja 2024. godine.

¹⁷ Redni broj 5, odgovor od 6. svibnja 2024. godine.

¹⁸ Redni broj 152, odgovor od 14. svibnja 2024. godine.

- "Hrvatska ima bogatu kulturnu baštinu, prekrasne obalne destinacije i značajnu turističku privlačnost",²⁰
- "Hrvatska ima dvije uzastopne medalje na svjetskom", (nogometnom prvenstvu op. a.)²¹
- "Eurosong",²²
- "Poznatija je i veće gospodarske mogućnosti",²³
- "Turizam, nacionalni parkovi, more",²⁴
- "Zbog dobrog plasmana u nogometu i na Euroviziji",²⁵

Slijedi 10 odabranih pojašnjenja zašto je Slovenija uspješnija:

- "Zbog boljeg standarda i nekorumpirane vlasti, također nemaju koncerte Prijovičke",²⁶
- "Imaju bolju politiku, bolje plaće",²⁷
- "Grade novu nuklearnu elektranu",²⁸
- "Poljoprivrednom razvoju",²⁹
- "Bolji uvjeti za život",³⁰
- "Ona ima stabilnu ekonomiju, visoku kvalitetu života i dobro razvijenu infrastrukturu",³¹
- "Ima veće plaće i bolji sustav, iako je Hrvatska turistički atraktivnija",³²
- "Zbog toga jer imaju veća primanja, namirnice su jeftinije nego u Hrvatskoj",³³
- "Naprednija je od nas po okolišu, prirodi, boljim životnim prilikama i za većim postignućima",³⁴
- "Imaju bolji obrazovni sustav i uvjete za studente i učenike",³⁵

¹⁹ Redni broj 19, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

²⁰ Redni broj 40, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

²¹ Redni broj 65, odgovor od 9. svibnja 2024. godine.

²² Redni broj 120, odgovor od 13. svibnja 2024. godine.

²³ Redni broj 142, odgovor od 13. svibnja 2024. godine.

²⁴ Redni broj 195, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

²⁵ Redni broj 279, odgovor od 20. svibnja 2024. godine.

²⁶ Red. br. 18, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

²⁷ Red. br. 23, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

²⁸ Red. br. 58, odgovor od 9. svibnja 2024. godine.

²⁹ Red. br. 64, odgovor od 9. svibnja 2024. godine.

³⁰ Red. br. 78, odgovor od 10. svibnja 2024. godine.

³¹ Red. br. 85, odgovor od 10. svibnja 2024. godine.

³² Red. br. 139, odgovor od 13. svibnja 2024. godine.

³³ Red. br. 178, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

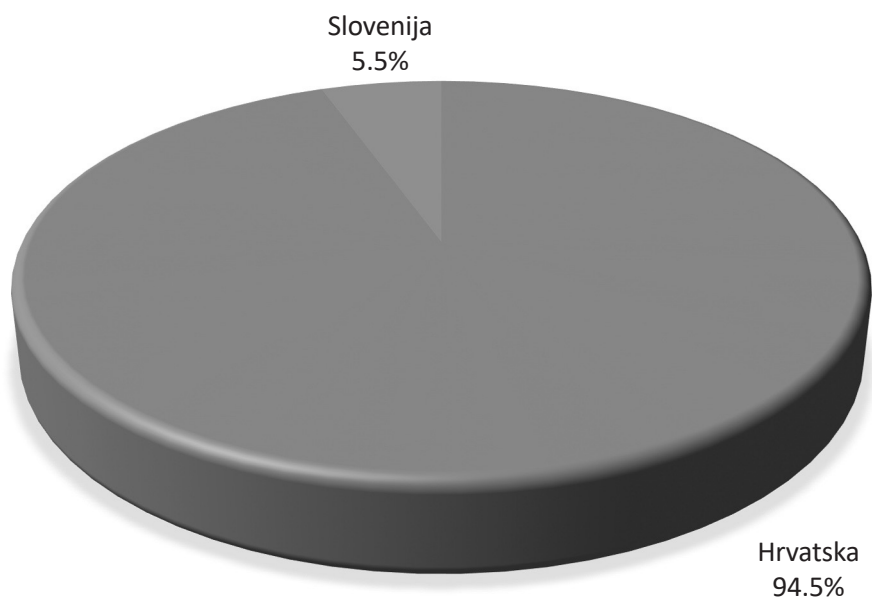
³⁴ Red. br. 180, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

³⁵ Red. br. 212, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

Pažljiviji čitatelj će uočiti da varaždinski maturanti smatraju da je Hrvatska bolja od Slovenije samo u turizmu i sportu, dok je Slovenija, po njima, bolja od Hrvatske u kvaliteti života i općenito standardu života i poslovnim prilikama. Bilo je i onih koji su imali gotovo podijeljena mišljenja. Tako je jedna osoba odgovorila da je Slovenija uspješnija te dala opširno objašnjenje: "Oba su područja postigla različite razine uspjeha u različitim područjima. Na primjer, Hrvatska je poznata po turizmu i obali Jadranskog mora, dok je Slovenija poznata po stabilnoj gospodarskoj situaciji i visokom standardu života",³⁶ ili sljedeći primjer: "Obje, ali Hrvatska više zbog veće obale".³⁷ Zabilježeno je i ovakvo objašnjenje zašto je Hrvatska bolja država: "Uspješnija je u sportu te smatram da turisti prije dolaze u Hrvatsku jer ima više prirodnih ljepota i na kraju krajeva Slovenci dolaze u Hrvatsku na more".³⁸ Ali s druge strane, jedna je osoba opširnije objasnila zašto je Slovenija uspješnija: "Veći bdp, manje autistični, više empatije, nema ustaša i partizana, modernija... otvorenija...".³⁹

Grafikon 5. Odgovor na anketno pitanje:

KOJA JE DRŽAVA U SVIJETU PREPOZNATLJIVIJA?

³⁶ Red. br. 34, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

³⁷ Red. br. 41, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

³⁸ Red. br. 277, odgovor od 20. svibnja 2024. godine.

³⁹ Red. br. 63, odgovor od 9. svibnja 2024. godine.

S prethodnim pitanjem usporedno je išlo i sljedeće: "Koja je država u svijetu prepoznatljivija?" na koju su maturanti mogli odgovoriti s "Hrvatska" ili "Slovenija" te dati pojašnjenje. Na ovo pitanje 94,5 posto varaždinskih maturanata (ili njih 307) je odgovorilo da je Hrvatska prepoznatljivija u svijetu od Slovenije. Slijedi 10 odabranih pojašnjenja zašto je po njima to tako:

- "Nogometu, Jadranskom moru, Slavoniji",⁴⁰
- "Turizmu, kulturna baština pod UNESCO-m",⁴¹
- "Jadranska obala, nogomet, trenutnom predstavniku Eurosonga",⁴²
(u vrijeme pisanja rada predstavnik jer bio pjevač Baby Lasagna s pjesmom "Rim tim tagi dim", op. a.),
- "Po osvajanju medalja sa svjetskih prvenstava u nogometu",⁴³
- "Nastup na Euroviziji, hrvatska obala i otoci, rakija, tradicionalna jela",⁴⁴
- "Jer smo popularniji u sportu i glazbi",⁴⁵
- "Jer imamo puno poznatih ljudi koji su se probili u svijetu",⁴⁶
- "Zbog kockica (vjerojatno se misli na dizajn crveno-bijelih kvadratića na nacionalnim sportskim dresovima, op. a.)",⁴⁷
- "Hrvatska je prepoznatija po svojoj obali, predivnim plažama i povijesnim gradovima poput Dubrovnika",⁴⁸
- "Jer su se kod nas snimali poznati filmovi".⁴⁹

Dalje slijedi svega dvoje iskoristivih pojašnjenja zašto je Slovenija u svijetu prepoznatljivija od Hrvatske:

- "Zbog kulture",⁵⁰
- "Melania (...), žena od Donalda Trampa".⁵¹

Iz priloženoga se vidi da gotovo svi varaždinski maturanti smatraju da je Hrvatska u svijetu prepoznatljivija od Slovenije. Glavni razlozi bolje prepoznatljivosti Hr-

⁴⁰ Red. br. 5, odgovor od 6. svibnja 2024. godine.

⁴¹ Red. br. 21, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

⁴² Red. br. 34, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

⁴³ Red. br. 37, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

⁴⁴ Red. br. 214, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁴⁵ Red. br. 174, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁴⁶ Red. br. 181, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁴⁷ Red. br. 187, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁴⁸ Red. br. 85, odgovor od 10. svibnja 2024. godine.

⁴⁹ Red. br. 275, odgovor od 20. svibnja 2024. godine.

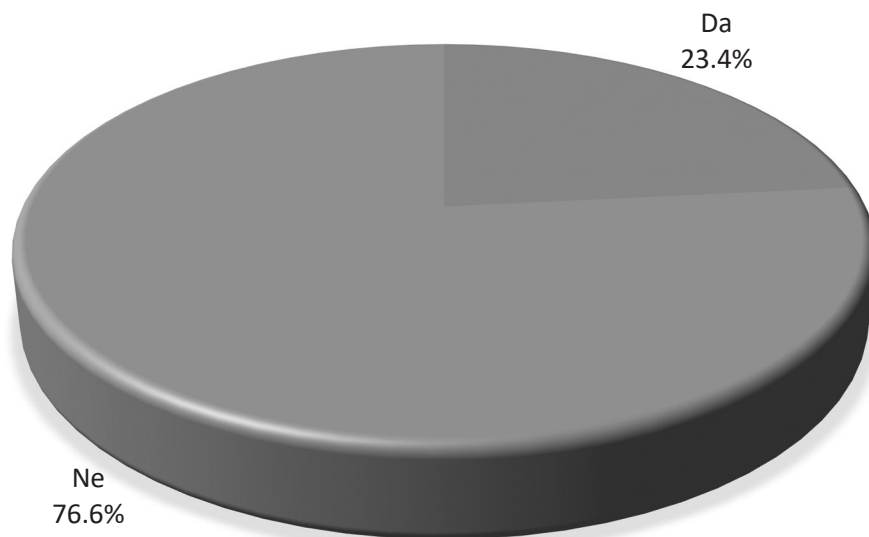
⁵⁰ Red. br. 209, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁵¹ Red. br. 185, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

vatske su po njima Jadransko more, turizam, uspjesi nogometne reprezentacije, eurovizijsko natjecanje 2024., lokacije snimanja popularnih filmova i serija stranih produkcija, a jedna osoba je navela i znanstvenika Nikolu Teslu.⁵²

Grafikon 6. Odgovor na anketno pitanje:

ŽELITE LI ŽIVJETI ILI RADITI U SLOVENIJI?

Na jedno od posljednjih pitanja "Želite li živjeti i raditi u Sloveniji?" 76,6 posto (ili 249) varaždinskih maturanata je odgovorilo da ne želi. Niže je 10 odabranih razloga:

- "Ne bih živio tamo, radio bih",⁵³
- "Namjeravam ostati i živjeti u Republici Hrvatskoj",⁵⁴
- "Jer bi rađe u Njemačku ili Austriju",⁵⁵
- "Jer mi je Hrvatska rodna zemlja",⁵⁶
- "Bolji uvjeti za život u Hrvatskoj i puno je ljepša",⁵⁷
- "Način života je sličan kao i u Hrvatskoj, pa ne bi bilo velike razlike gdje živim",⁵⁸

⁵² Red. br. 7, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

⁵³ Red. br. 5, odgovor od 6. svibnja 2024. godine.

⁵⁴ Red. br. 7, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

⁵⁵ Red. br. 13, odgovor od 7. svibnja 2024. godine.

⁵⁶ Red. br. 58, odgovor od 9. svibnja 2024. godine.

⁵⁷ Red. br. 141, odgovor od 13. svibnja 2024. godine.

⁵⁸ Red. br. 142, odgovor od 13. svibnja 2024. godine.

- "Ne, jer ne želim doprinijeti odljevu mozgova, odlasku mladih, obrazovanih ljudi iz Republike Hrvatske",⁵⁹
- "Neda mi se seliti iako mi se tamo čini bolje",⁶⁰
- "Ne, jer mislim da Hrvatska treba više radne snage i napretka i zato ću s ponosom biti radnik Republike Hrvatske",⁶¹
- "Ne, ima posla i u Hrvatskoj. Tko hoće raditi, radit će",⁶²

S druge strane, 23,4 posto varaždinskih maturanata (ili njih 76) želi jednog dana živjeti i raditi u Sloveniji. Ovo je 10 odabranih objašnjenja:

- "Da, jer mi je blizu i imamo puno povezanosti",⁶³
- "Da, živim na granici",⁶⁴
- "Ako dobijem šansu onda bih. Čini se kao lijepa država s predivnim krajolikom",⁶⁵
- "Da, smatram da imaju bolje životne standarde od Hrvatske",⁶⁶
- "Da, želim ići tamo na fakultet i možda nastaviti živjeti tamo",⁶⁷
- "Da, jer sam upoznata s kulturom i jezikom, sviđa mi se zemlja i vrlo rado bi iskusila život u zemlji do nas",⁶⁸
- "Voljela bih raditi u Sloveniji, zato jer su veće plaće",⁶⁹
- "Da, ima puno prirode, mirna je država i vrlo čista",⁷⁰
- "Zato što je tamo mirnije i moraju se poštovati pravila",⁷¹
- "Slovenija nudi različite mogućnosti za osobni i profesionalni razvoj. Slovenija je vrlo privlačna destinacija za život i rad",⁷²

U ovom slučaju su varaždinski maturanti dali više različitih razloga zašto bi ostali u Hrvatskoj npr. smatraju da su uvjeti za život bolji, da je način života sličan onome u Sloveniji te da ne bi bilo neke velike razlike, zatim da će biti ponosni hrvatski radnici, zaustaviti "odljev mozgova" i da onaj tko želi raditi u Hrvatskoj to i može.

⁵⁹ Red. br. 148, odgovor od 13. svibnja 2024. godine.

⁶⁰ Red. br. 208, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁶¹ Red. br. 307, odgovor od 20. svibnja 2024. godine.

⁶² Red. br. 274, odgovor od 20. svibnja 2024. godine.

⁶³ Red. br. 234, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁶⁴ Red. br. 213, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁶⁵ Red. br. 215, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁶⁶ Red. br. 212, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁶⁷ Red. br. 211, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁶⁸ Red. br. 315, odgovor od 20. svibnja 2024. godine.

⁶⁹ Red. br. 313, odgovor od 20. svibnja 2024. godine.

⁷⁰ Red. br. 177, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

⁷¹ Red. br. 165, odgovor od 14. svibnja 2024. godine.

⁷² Red. br. 85, odgovor od 10. svibnja 2024. godine.

Za one koji bi ipak sreću potražili preko granice u Sloveniji navode kao razloge stoljetnu povezanost, upoznatost s kulturom i jezikom, zadovoljstvo krajolikom te da Slovenija nudi različite mogućnosti za osobni i profesionalni razvoj uz bolje plaće.

Zadnje pitanje u anketnom istraživanju je bilo "Nabroji ulice u Varaždinu i okolici nazvane po Slovincima ili slovenskom toponimu" jer višestoljetne veze sjeverne Hrvatske i Varaždina sa slovenskim zemljama dovele su do društvenih razmjena koje su ostavile trag. Jedan je naziv ulica u Varaždinu i okolici te je pitanje usmjereno ka prepoznatljivosti slovenskih naziva među varaždinskim maturantima. No, 93,84 posto (ili njih 305) ne prepoznaje ni jedno slovensko ime u javnom prostoru Varaždina ili okolice (odnosno mjesta gdje žive). Oni koji su znali, najviše puta su spomenuli Optujsku ulicu (9 puta), a to je i glavna ulica koja povezuje Varaždin s Ptujem i Mariborom. Potom je navedena Slovenska ulica (4), Ulica Ivana Cankara i Ulica Franca Prešerna (3 puta) te Ulica Stanka Vraza (2 puta). Ukupno je prepoznato pet različitih slovenskih toponima u javnom prostoru grada Varaždina. Jedan maturant je dodao i komentar: "Ne znam ulice u Varaždinu, a u njemu živim već 18 godina".⁷³

5. DIGRESIJA – SLOVENSKI TURISTI U VARAŽDINU I PROMOTIVNE AKTIVNOSTI U SLOVENIJI

U Republici Hrvatskoj e-Visitor je centralni elektronički sustav koji povezuje lokalne turističke zajednice, a jedna od zadaća je uvid u dnevnu aktivnost turističkog prometa tj. prijava i odjava gostiju, ažurna baza podataka o smještajnim jedinicama i iznajmljivačima, praćenje i obrada statističkih podataka vezanih za dolazak i odjavu gostiju, vrstu smještaja i drugo. Prema podacima navedenog sustava, u vremenskom razdoblju od početka siječnja 2020. do kraja prosinca 2024. broj slovenskih turista koji posjećuju Varaždinsku županiju kontinuirano raste, pa i u Covid vremenu - vidi Tablicu 7.

Unazad nekoliko godina Turistička zajednica Grada Varaždina sustavno promovira *Špancirfest* i *Advent u Varaždinu* u Ljubljani i Mariboru. Dije se letci, predstavlja se lokalna hrana i piće i slično. U Mariboru se turistička ponuda predstavlja u suradnji s Turističkom zajednicom Varaždinske županije pa sudjeluju lokalni poljoprivrednici i obrtnici. Također, plaćena je promocija u slovenskim nacionalnim i lokalnim medijima za *Špancirfest*, *Advent u Varaždinu* ili općenito Varaždin kao destinaciju. No, dok se s jedne strane radi promocija u Sloveniji, slovenski turistički djelatnici ne reklamiraju se u Varaždinu. Njihove aktivnosti na području Varaždina

⁷³ Red. br. 206, odgovor od 17. svibnja 2024. godine.

nisu zabilježene i u tom smislu kako očekivati interes lokalne zajednice za Sloveniju i slovenske teme?

Tablica 10: Broj posjeta slovenskih turista Varaždinskoj županiji od siječnja 2020. do prosinca 2024. godine. Podatke iz sustava e-Vizitor ustupila Turistička zajednica Varaždinske županije:

Broj noćenja 2020.	Broj dolazaka 2020.	Broj noćenja 2021.	Broj dolazaka 2021.	Broj noćenja 2022.	Broj dolazaka 2022.	Broj noćenja 2023.	Broj dolazaka 2023.	Broj noćenja 2024.	Broj dolazaka 2024.
2.368	1.236	3.373	1.689	8.757	4.183	8.882	4.704	9.693	5.451

Tablica 11: Broj posjeta slovenskih turista Gradu Varaždinu od siječnja 2020. do prosinca 2024. godine. Podatke iz sustava e-Vizitor ustupila Turistička zajednica Grada Varaždina:

Broj noćenja 2020.	Broj dolazaka 2020.	Broj noćenja 2021.	Broj dolazaka 2021.	Broj noćenja 2022.	Broj dolazaka 2022.	Broj noćenja 2023.	Broj dolazaka 2023.	Broj noćenja 2024.	Broj dolazaka 2024.
597	376	1.601	800	2.228	1.302	3.268	2.164	3.283	2.355

6. ZAKLJUČNA RAZMIŠLJANJA

Republika Slovenija 2024. obilježila je 20. godišnjicu članstva u Europskoj uniji, a Republika Hrvatska 11. stoga je osnovna ideja bila istražiti što maturanti, mlade osobe na pragu punoljetnosti, danas znaju o susjednoj zemlji? Koliko su upoznati s kulturnom i prirodnom baštinom Slovenije, turističkom ponudom, pop-kulturom, sportom pa i politikom, odnosno koja je zemlja po njima uspješnija, u svijetu prepoznatljivija i planiraju li jednog dana možda raditi i živjeti u susjednoj zemlji?

Bez eventualnih predrasuda i iskustva zajedničkog života u bivšoj jugoslavenskoj državnoj zajednici, maturanti su iskusili život samo u demokratskoj i slobodnoj zemlji, društvene mreže im omogućavaju nikad lakšu komunikaciju i upoznavanje

sa svime što ih zanima, a slobodni prijelaz granica neometano kretanje. Baš zato su za istraživanje prvotno odabrani maturanti srednjih škola u Varaždinu, Ptuju i Mariboru, gradovima kroz povijest toliko bliskima da je međusoban odnos još vidljiv i danas. No, anketnom ispitivanju nije se odazvala ni jedna srednja škola iz Ptuja i Maribora, već samo iz Varaždina. Tako da se ovdje prikazani rezultati odnose samo na jednu stranu. U anketnom istraživanju sudjelovalo je 325 varaždinskih maturanata, a niže su dobiveni rezultati:

Tablica 12. Rezultati anketnog istraživanja

Od 325 anketiranih varaždinskih maturanata, njih	Ili u postocima	Odgovor na anketno pitanje
307	94,50 posto	Ne gleda slovensku televiziju
280	86,20 posto	Ne sluša slovensku glazbu
222	68,61 posto	Ne zna navesti ni jednu slovensku pjesmu
140	43,07 posto	Ne zna navesti ni jednu slovensku planinu
172	52,92 posto	Ne zna navesti ni jednu slovensku rijeku
219	67,40 posto	Ne posjećuje turistički Sloveniju
240	73,84 posto	Ne zna navesti ni jednog slovenskog kulturnog djelatnika
269	82,76 posto	Ne zna navesti ni jednog slovenskog utjecajnika (<i>influencera</i>)
255	78,46 posto	Ne zna navesti ni jednog slovenskog političara
226	69,53 posto	Ne zna navesti ni jednu slovensku trgovačku marku (<i>brand</i>)
196	60,30 posto	Ne zna navesti ni jednog slovenskog sportaša
127	57,50 posto	Smatra da je Hrvatska uspješnija od Slovenije
307	94,50 posto	Smatra da je Hrvatska prepoznatljivija u svijetu od Slovenije

249	76,60 posto	Ne želi živjeti i raditi u Sloveniji
305	93,84 posto	Ne prepoznaje ni jedno slovensko ime/ toponim u javnom prostoru grada Varaždina ili okolice

Na osnovu gore vidljivih rezultata opći zaključak je da varaždinski maturanti slabo ili uopće ne poznaju Sloveniju i Slovence, odnosno njihovu povijest, kulturu, pop-kulturu, prirodu i gospodarstvo. No, je li to njihova krivica? Jedan od razloga je svakako slabiji interes saznati više o *susjednima*, no uči li se u hrvatskom obrazovnom sustavu dovoljno o susjednim zemljama te je li on jedino mjesto gdje se može saznati više o Sloveniji i Slovencima? Odnosno, treba li njih, varaždinske maturante, ciljano informirati negdje drugdje? Jesu li uopće slovenske teme prisutne na području sjeverne Hrvatske tj. ima li slovenskih filmova na hrvatskoj ili lokalnoj televiziji, pjesama na radiju, gostujućih glazbenika ili glumaca na lokalnoj sceni ili predstavljanju knjiga? Primjer turističkih dolazaka slovenskih turista u Varaždin pokazuje rezultate uspješnog rada varaždinskih turističkih djelatnika koji se aktivno promoviraju u obližnjem Ptuju, Mariboru i daljnjoj Ljubljani, dok slovenskih turističkih predstavljača u Varaždinu nema (ili ih autor ovog rada nije primijetio). U tom smislu, kako će se onda i gdje budući varaždinski maturanti upoznati sa Slovenijom i Slovencima?

Na kraju, koji je plan autora ovoga rada u budućnosti? Ponoviti ovo istraživanje za 10 godina i vidjeti koliko su se stvari promijenile.

POPIS LITERATURE

- 1/ Irena GANTAR GODINA, "Slovenski intelektualci – izseljenici na Hrvaškem: Jernej Francelj (1821-1889.)", *Dve domovini*, 19, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Ljubljana, 2004., 165-183.
- 2/ Irena GANTAR GODINA, "Slovenski izobraženci iz Praga na Hrvaško", *Dve domovini*, 22, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, Ljubljana, 2005., 200-202.
- 3/ Boris GOLEC, "So bili štajerski Prleki v 18. stoletju Hrvatje in kakšno vlogo je imel pri tem Varaždin?", 800 godina slobodnog i kraljevskog grada Varaždina, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zagreb-Varaždin, 2009., 583-594.
- 4/ Julija JANČEC, *Slovinci u Međimurskoj, Varaždinskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji u 20. stoljeću*, završni rad, Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, Odjel za povijest, Rijeka, 2018.

- 5/ Damir JOSIPOVIČ, Filip ŠKILJAN, "Nekatere novejšje dileme razvoja slovenske manjšine na Hrvaškem s poudarkom na območju ob meji s Slovenijo", *Razprave in gradivo*, 73, Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 2014., 29-47.
- 6/ Damir JOSIPOVIČ, Vera KRŽIŠNIK-BUKIČ, *Slovensko-hrvaški obmejni prostor: etnične vzporednice med popisi prebivalstva po letu 1991*, Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 2010.
- 7/ Vladimir HUZJAN, *Slovenci u Varaždinu tijekom 1941. i 1942. godine*, Inštitut za narodnostna vprašanja, Slovensko kulturno društvo Nagelj, Ljubljana-Varaždin, 2019.
- 8/ Vladimir HUZJAN, "What Varaždin high school students know and think about fascism and anti-fascism? On occasion of the 80th anniversary of the persecution of Jews in Varaždin (1941-2021)", *Review of Croatian history*, 18, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2022, 351-378.
- 9/ Vladimir HUZJAN, "What Varaždin high school students know and think about fascism and anti-fascism? On occasion of the 80th anniversary of the persecution of Jews in Varaždin (1941-2021)", *Review of Croatian history*, 18, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2022, 351-378.
- 10/ Peter KLASINC, "Arhivski viri za zgodovino Varaždina in okolice v nekaterih arhivih Slovenije", *Varaždinski zbornik. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Varaždinu od 1. do 3. listopada 1981. povodom obilježavanja 800. godišnjice grada*, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1983., 317-322.
- 11/ Vera KRŽIŠNIK-BUKIČ, *Narodnostna sestava prebivalstva v obmejnem prostoru med Slovenijo in Hrvaško*. Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 1997.
- 12/ Vera KRŽIŠNIK-BUKIČ, "Znameniti Slovenci na Hrvaškem skozi zgodovino", *Migracijske i etničke teme*, 22/4, Institut za istraživanje migracija, Zagreb, 2006., 421-445.
- 13/ *Poland in the eyes of Germans. Report summarising the opinion poll carried out in Germany for the Polish Institute of international affairs (PISM)*, gl. ur. Ryszarda Formuszewicz, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, 2024.
- 14/ Barbara RIMAN, Julija JANČEC, "Slovenski profesori u varaždinskoj gimnaziji s posebnim osvrtom na razdoblje Austro-Ugarske Monarhije", *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin, Hrvatska akademije znanosti i umjetnosti*, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zagreb-Varaždin, 31, 2023., 105-127.
- 15/ Vinko ŠKAFAR, "Kapucini Slovenci u Hrvatskoj kapucinskoj provinciji", *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin*, Hrvatska akademije znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zagreb-Varaždin, 12-13, 2001., 147-163.
- 16/ Filip ŠKILJAN, *Slovenci u Varaždinu i Varaždinskoj županiji*. Slovensko kulturno društvo Nagelj, Varaždin, 2015.

- 17/ Filip ŠKILJAN, Aleksandar VUKIĆ, "Migracije Slovenaca na područje sjeverozapadne Hrvatske (Varaždinska i Krapinsko-zagorska županija)", *Podravina*, 14 (27), Izdavačka kuća Meridijani, Samobor, 2015., 175-189.
- 18/ Dinko ŠOKČEVIĆ, *Hrvati u očima Mađara, Mađari u očima Hrvata: kako se u pogledu preko Drave mijenjala slika drugoga*, Naklada Pavičić, Zagreb, 2006.
- 19/ Janez TRDINA, *Bachovi husari i ilirci. Sjećanja iz mojih profesorskih godina u Hrvatskoj (1853.-1867.)*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1980.
- 20/ Viktor VRBNJAK, *Kulturni stiki med Varaždinom in slovenskim Podravjem*, 1983.
- 21/ Sergej VRIŠER, "Vezi med baročnim kiparji Štajerske z Varaždinom", *Varaždinski zbornik* (ur. Mohorovičić, A.), Skupština općine Varaždin, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb-Varaždin, 1983., 437-440.
- 22/ Sanja ŽUPANIĆ, "Trdinina kritika švapčarenja u Varaždinu", *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin*, 34, Hrvatska akademije znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zagreb-Varaždin, 2023., 75-83.

INTERNETSKE STRANICE

- 1/ Zašto se Slovenci smatraju kulturnijima i naprednijima od Hrvata?
<https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/zasto-se-slovinci-smatraju-kulturnijima-i-naprednijima-od-hrvata-20150613> (pristup 12. srpnja 2024.).
- 2/ Zašto je Slovenija bolja od nas?
<https://www.vecernji.hr/vijesti/imali-su-viziju-razvoja-manje-su-korumpirani-slovenija-je-bolja-od-nas-jer-nema-strancarenja-1328462> (pristup 12. srpnja 2024.).
- 3/ Imali su viziju razvoja, manje su korumpirani. Slovenija je bolja od nas jer nema strančarenja
<https://www.vecernji.hr/vijesti/imali-su-viziju-razvoja-manje-su-korumpirani-slovenija-je-bolja-od-nas-jer-nema-strancarenja-1328462> (pristup 12. srpnja 2024.).
- 4/ Analiziramo zašto Slovenci ostaju a Hrvati odlaze iz zemlje
<https://www.vecernji.hr/vijesti/video-analiziramo-zasto-slovinci-ostaju-a-hrvati-odlaze-iz-zemlje-1296014> (pristup 12. srpnja 2024.).
- 5/ Iako manja od Hrvatske Slovenija je uređenija i naprednija s boljim statusom u EU
<https://www.vecernji.hr/vijesti/iako-manja-od-hrvatske-slovenija-je-ure-enija-i-naprednija-s-boljim-statusom-u-eu-1296050> (pristup 12. srpnja 2024.).
- 6/ Napredniji smo od svih država SFRJ osim Slovenije, ali ne i od drugih postkomunističkih zemalja
<https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/napredniji-smo-od-svih-drza>

va-sfrj-osim-slovenije-ali-ne-i-od-drugih-postkomunistickih-zemalja-15145689 (pristup 12. srpnja 2024.).

- 7/ Slovenija među najprosperitetnijim državama EU, a u Hrvatskoj druga priča <https://hr.bloombergadria.com/ekonomija/hrvatska/56864/slovenija-medu-najprosperitetnijim-drzavama-eu-a-u-hrvatskoj-druga-prica/news> (pristup 12. srpnja 2024.).
- 8/ Republika Hrvatska, Državni zavod za statistiku, Popis 2021. Prvi digitalni Popis stanovništva, kućanstva i stanova u Republici Hrvatskoj <https://dzs.gov.hr/u-fokusu/popis-2021/88> (pristup 13. listopada 2024.).

SUMMARY

WHAT DO VARAŽDIN HIGH SCHOOL GRADUATES KNOW AND THINK ABOUT SLOVENIANS AND SLOVENIA?

The original idea of this research was to see how high school graduates from Varaždin, Croatia, and from Ptuj and Maribor, Slovenia, experience the contemporary relationship between Croatia and Slovenia? Which country do they consider more successful, more recognizable in the world, and do they plan to work and live in a neighboring country one day? However, Slovenian schools from Ptuj and Maribor did not respond to the survey, so the research was conducted only in Varaždin. The research was conducted in May 2024 through the Google forms application, and the survey consisted of 15 questions divided into several groups.

The research provided an answer to what information/ knowledge Varaždin high school graduates possess about their Slovenian neighbors, i. e. do they know their culture, contemporary music, sports, nature, political life and more. The high school graduates were selected because they are on the verge of adulthood (or some of them are already adults), and do not carry the burden of living together in the former Yugoslavia. These young people were born in the modern Republic of Croatia, which had its own path, not so different from the Republic of Slovenia, and yet different enough for young Varaždin graduates to form their own views. 325 Varaždin high school graduates participated in the survey, and below are the results of their answers:

Key Words: Varaždin; Croatia; Slovenia; Slovenians; High school graduates; Interculturality; Stereotypes; Knowledge.

VLADIMIR HUZZAN : Što varaždinski maturanti znaju i misle o Slovencima i Sloveniji?

Of the 325 Varaždin high school graduates surveyed,	In percentages	Answer to the survey question
307	94,50 percent	Do not watch Slovenian television
280	86,20 percent	Do not listen to Slovenian music
222	68,61 percent	Cannot name a single Slovenian song
140	43,07 percent	Cannot name a single Slovenian mountain
172	52,92 percent	Cannot name a single Slovenian river
219	67,40 percent	Do not visit Slovenia as a tourist
240	73,84 percent	Cannot name a single Slovenian cultural figure
269	82,76 percent	Cannot name a single Slovenian influencer
255	78,46 percent	Cannot name a single Slovenian politician
226	69,53 percent	Cannot name a single Slovenian brand
196	60,30 percent	Cannot name a single Slovenian athlete
127	57,50 percent	Believe that Croatia is more successful than Slovenia
307	94,50 percent	Believe that Croatia is more recognizable in the world than Slovenia
249	76,60 percent	Do not want to live and work in Slovenia
305	93,84 percent	Do not recognize a single Slovenian name/ toponym in the public space of the city of Varaždin or its surroundings